პროლეტარელნო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლელო

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროფესიათა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО

ОРГАН КОМИТЕТА ПО ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЕ И СПОРТУ ПРИ СОВЕТЕ МИНИСТРОВ ГССР И РЕСПУБЛИКАНСКОГО СОВЕТА ПРОФСОЮЗОВ

4 ნოემბერი, კვირა, 1984 წ.

№ 211 (7772) ● ფასი 2 კაპ.

გამოდის 1934 წლის 13 აპრილიდან

ბედნიერი დღე მათ ცხოვრებაში

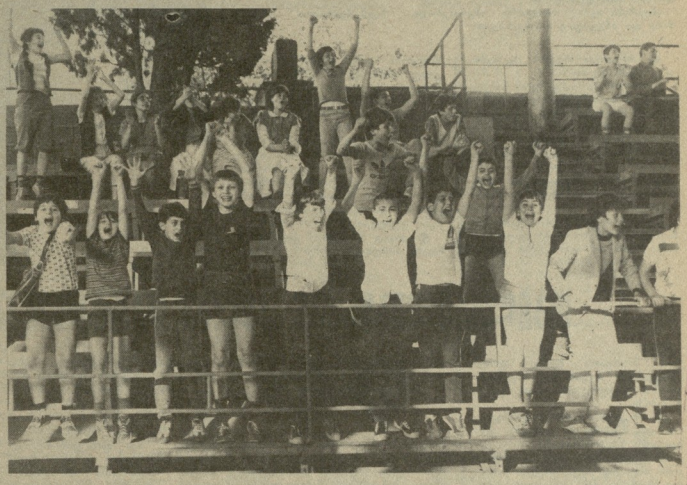

დღეს, თბილისის „დინამოს“ სტადიონზე, ევროპის ჩემპიონ ფეხბურთელთა შესარჩევ მატჩში ერთმანეთს შეხვდებიან საბჭოთა კავშირისა და ჩეხოსლოვაკიის ნაკრები გუნდები. თბილისის მთავარ სტადიონს, ფეხბურთის ქართველ გულშემატკივრებს თამამად შეუძლიათ იამაყონ ამგვარი პატივითა და ნდობით.

დღევანდელი სპორტული სანახაობით მონიჭებულ სიხარულს სხვებთან ერთად გვინაწილებენ ფეხბურთის სულ პატარა გულშემატკივრებიც. მათთვის ფართოდ გაიღება სტადიონის ყველა კარი. ბავშვებს შეუძლიათ ამ მატჩს უბილეთოდ დაესწრონ.

აბა, გაიხსენეთ ბავშვობაში რა დიდ ბედნიერებას გვანიჭებდა ხალხით სავსე ტრიბუნებზე ფურროსების გვერდით ჯდომა, საკვარელი გუნდის მათთან ერთად ქომაგობა. პატარებზე ამბობენ ძირითადად მინ ან სკოლაში იზრდებიანო. ეს ახეა, რა თქმა უნდა, მაგრამ მათი ინტერესების სფერო მნიშვნელოვნად ფართოვდება და იხვეწება სწორედ საზოგადოებრივ საკრებულოში, იქ სადაც უშვეულოდ დიდია და შთამბეჭდავი ემოციური დატვირთვა და ზეგავლენა.

დღეს ტრიბუნაზე შეერთვნილ ათასობითი გულშემატკივრის ხმას პატარების ხალისიანი შეძახილებიც შეუერთდება. და ალბათ ეს იქნება კიდევ ერთი ბედნიერი დღე მათ ცხოვრებაში. ძვირფასო მშობლებო: ნუ მოაკლებთ პატარებს ამ დასამახსოვრებელ სიხარულს. სტადიონის დირექციიამ კეთილი საქმე ითავა. ჩვენც შევეწყოთ ხელი ამ წამოწყების ლამაზად დაგვირგვინებას. ბავშვისთვის ხომ ყოველი მოსცალ სტადიონზე განუეორებელი დღესასწაულია?

რესპუბლიკის ჩემპიონატი თანამედროვე ხუთჭიდში

მთლად სიმბოლურად ნუ ვაქცევთ!

თანამედროვე ხუთჭიდში რესპუბლიკის წელეულდელი პირადგუნდური ჩემპიონატის მონაწილეთა თმბილისელთა მოზარდი სპორტსმენები იყვნენ. ამ ბიჭებისთვის გამოცდილ ოსტატებს გვერდით ასპარეზობა ერთგვარი რეპეტიცია და სასარგებლო დაკვეთილიც იყო, რადგან ის გუნდი, რომელიც ბაბუკთა პირველ საკვეთილო თამაშებში გამოვა, სწორედ თბილისელი ხუთჭიდელებით უნდა დაკომპლექტდეს. რატომ მაინცდამაინც თბილისელებით? საქმე იმაშია, რომ სპორტის ეს რაინდული სახეობა რესპუბლიკაში დღემდე მხოლოდ თბილისშია დაწარგული.

წელეანდელ ჩემპიონატს, ისევე როგორც გასული წლებისას, მხოლოდ სიმბოლურად უწოდებენ რესპუბლიკურს. თითქოს ყველაფერს უნდა ვაკეთებდეთ საიმისოდ, რომ ეგზიბრება სპორტს ამ სახეობაში ეშმაკურად რესპუბლიკურ რანგამდე აყვანოთ. ხდება კი პირიქით. ადრინდელისაგან განსხვავებით ჩემპიონატში წელს თბილისელნაც კი მხოლოდ ორი სპორტული სახეობადობის „დინამოსა“ და „ბურევესტნიკის“ ხუთჭიდელები გამოდიოდნენ. სხვა სახეობებმა ეგზიბიციონ დაბოლეს. ვინაკენ, მაგრამ „სპარტაკმა“, რომელიც დიდი ტრადიციები ჰქონდა და საქართველოში სპორტის ამ სახეობის ერთ-ერთ ფუძემდებლად ითვლება, აუცილებლად უნდა გამოსახოს შესაძლებლობები, რომ თანამედროვე ხუთჭიდის სექცია კვლავ აღადგინოს. იმ წარ-

(დასასრული მე-2 გვ.).

„მიზანს უძლიერესი მიაღწევს“

ინტერვიუ ჩეხოსლოვაკიის ჯაბუკ ფეხბურთელთა ნაკრების უფროს მწვრთნელთან ვილიამ კოვალიკთან იხილეთ მე-3 გვერდზე.

საბჭოთა კავშირის ნაკრების წევრები

ისინი თექვსმეტი წლისანი არიან. ხუთიოდე უკვე მიაღწია თავისი ასაკისთვის ულამაზეს მიზანს, ხუთიოდე საბჭოთა კავშირის ჯაბუკ ფეხბურთელთა ნაკრების წევრია.

მთავარ გუნდში მოხვედრა დიდი პატივია და ეს კარგად ესმით მეჯვარს, ესმით, რომ ჯაბუკთა ნაკრებში თამაში დიდი სპორტისკენ მიმავალი გზის დასაწყისია. მხოლოდ დასაწყისი. მათ მიეარო გამოეხატავებული ნდობა კი უფრო პასუხისმგებლობაა ვიდრე აღიარება. იქამდე კიდევ ბევრი წყალი ჩაივლის, ბევრი გზაჯვარედინი შეხვდებათ, ბევრი ფიანდრობა, ბევრის მოთმენა და ბევრი ოფლის ღვრა მოუწევთ, რადგან მხოლოდ აგზეარად და ამ ფასად არის შესაძლებელი უმაღლესი სპორტული მწვერვალებისა და გულშემატკივართა გულების დაპყრობა.

ისინი მხოლოდ თექვსმეტი წლისანი არიან და დღევანდელი თამაში უაქტიურად მათი დიდი დებიუტია. ხუთრობა საქმე არ არის. ფეხბურთის ყველაზე ცხოდნე თბილისელი მაყურებლის წინაშე წარდგომა, შესაძლოა ყველას არ მიეცეს დღეს მინდორზე გამოსვლის საშუალება, მაგრამ ქვეყნის ნაკრებში ყოფნა თავისთავად ბევრს ნიშნავს – თითოეული მათგანისთვისაც, ფეხბურთის გულშემატკივრისთვისაც, საერთოდ ქართული სპორტისთვისაც.

გია მაკასარაშვილი

მეკარე

დაიბადა 1969 წლის 12 ოქტომბერს თბილისში
სპორტში მეცადინეობა დაიწყო 1977 წელს თბილისის „ნორჩ დინამოელში“
მწვრთნელები — რამაზ ურუშაძე და ნიკოლოზ ამირეჯანი
სიმაღლე — 182 სმ, წონა — 72 კგ
თბილისის მე-100 საშუალო სკოლის IX კლასის მოსწავლე
1984 წლის „სიჭაბუკის თასის“ გათამაშებაში გამარჯვებული.

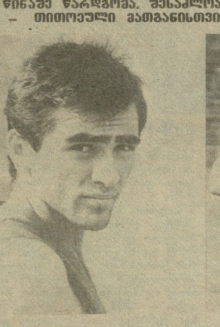

ალან კულუმბეგოვი

მცველი

დაიბადა 1968 წლის 15 სექტემბერს თბილისში
სპორტში მეცადინეობა დაიწყო 1975 წელს თბილისის „ნორჩ დინამოელში“
მწვრთნელი — ოთარ გეგეჭკორი
სიმაღლე — 172 სმ, წონა—62 კგ
დამამთავრა ვლადანის სპორტული სკოლა-ინტერნატი
1983 წლის „სიჭაბუკის თასის“ გათამაშებაში გამარჯვებული,
1982 წელს ამავე შეჯიბრებაში დაიკავა II ადგილი, 1984 წლის მოსწავლეთა საკავშირო სპარტაკიადის III პრიზიორი

ზაზა რევიშვილი

ნახევარმცველი

დაიბადა 1968 წლის 23 სექტემბერს თბილისში
სპორტში მეცადინეობა დაიწყო 1975 წელს თბილისის „ნორჩ დინამოელში“
მწვრთნელი — ოთარ გეგეჭკორი
სიმაღლე—170 სმ, წონა—66 კგ
დამამთავრა ვლადანის სპორტული სკოლა-ინტერნატი
1983 წლის „სიჭაბუკის თასის“ გათამაშებაში გამარჯვებული,
ამავე ტურნირის ვერცხლის პრიზიორი (1982 წ.), 1984 წლის მოსწავლეთა საკავშირო სპარტაკიადის პრიზიორი
მედალოსანი.

მამუკა ფანცულაია

თავდასმელი

დაიბადა 1968 წლის 2 სექტემბერს ბარდანაში
ფეხბურთის თამაში დაიწყო 1982 წელს თბილისის „ნორჩ დინამოელში“
მწვრთნელი — ოთარ გეგეჭკორი
სიმაღლე—177 სმ, წონა—75 კგ
დამამთავრა ვლადანის სპორტული სკოლა-ინტერნატი
1983 წლის „სიჭაბუკის თასის“ გათამაშებაში
1984 წლის მოსწავლეთა საკავშირო სპარტაკიადის III პრიზიორი.

ვასილ მიქაშავიძე

თავდასმელი

დაიბადა 1968 წლის 24 ოქტომბერს თბილისში
სპორტში მეცადინეობა დაიწყო 1980 წელს თბილისის განათლების სამმართველოს სპეციალიზებულ სადებბერთო სკოლაში
მწვრთნელები — თემურ თავაქარელიძე და ოთარ ნანიკაძე
სიმაღლე — 183 სმ, წონა — 81 კგ
თბილისის 57-ე საშუალო სკოლის X კლასის მოსწავლე
1982 წლის „სიჭაბუკის თასის“ გათამაშების III პრიზიორი, 1984 წლის მოსწავლეთა საკავშირო სპარტაკიადის ბრინჯაოს მედალოსანი.

საქმეანობა ცნობილია XX საუკუნის უდიდესი ავიაკონსტრუქტორის, საბჭოთა სოციალისტური შრომის გმირის, აკადემიკოს ალექსანდრ სერგეის ძის სახელი. ირანელებს სახელგანოვანებული გამოცდილებიანი ვეტერანი ელდადენილ-მეორანავი მისი ავიაფრენილი ელდადენილ-მეორანავი, საბჭოთა კავშირის გმირი, ლენინური პრემიის ლაურეატი ვლადიმერ სერგის ძე ელდადენილ ხარ კავშირის რეგბის უფროსიერეკი თავმჯდომარეც ბანდეად დღიდან მისი ლაპარაკობა.

ახლახან იგი თბილისში იმყოფებოდა. ჩვენ შევხვდით სტუმარს და ინტერვიუ ჩამოვართვეთ:

● **როგორია რეგბის „ფეიგარა-ფია" სსრ კავშირში?**

სპორტი ეს ეფექტური სახეობა არ. არის დანერგილი ბელორუსიაში, ესტონეთში, თურქმენეთში და ტაჯიკეთში, დანარჩენ რესპუბლიკებში კი ამ ბოლო დროს რეგბის პოპულარობა ღიღიი დღე იზრდება.

● **როგორ ვამოიყურება საბჭოთა რეგბი საერთაშორისო სარბიელზე?**

წელს სსრ კავშირის რეგბისტთა ნაკრებს ათი წელი შეუსრულდა. ამ ხნის მანძილზე ეგი სამჯერ ფლოწოლეობა. დიდ ბრიტანეთში ჯერ კიდევ 1890 წელს შეიქმნა რეგბის პირველი საერთაშორისო კავშირი — „ინტერნაციონალ ბორდ რაგბიფუტბოლი"-ე, რომელიც დღესაც არსებობს და სისტემატიურად აწყობს არაოფიციალურ მსოფლიო ჩემპიონატად მონათლულ „ხუთი ეროვნების" თასის გათამაშებას, რომელშიც მონაწილეობენ შოტლანდიის, ირლანდიის, უელსის, ინგლისისა და საფრანგეთის უძლიერესი გუნდები.

● **კიდევ რომელ ქვეყნებში რეგბი პოპულარული?**

ეგი ამ სახეობაში ავანგარდი იყო. ყველაზე მეტად მოიცვნების სამეცრო ვეგბარკოლეგა. ინტერმოდა არსებობს ბედერი ეხლიდეტერა, ოდესმე რეგბისტები აფუსებენ ფეხბურთის მინდვრებს, მაგრამ ეს სულაც არ არის ასე. რეგბის მატჩები ხომ ხშირად ტარდება ისეთ ცნობილ სტადიონებზე, როგორიცაა „უემბლი", „პარკ დე პრენსი", „ირშს პარკი" და სხვა. ბოლო დროს პრაქტიკაში ინერგება რეგბის თამაში დარბაზში. მოსკოვში ვატარებთ ზამთრის ღია პირველობას, კარგი იქნება თუ ამ ტურნირებში საქართველოს გუნდებიც მიიღებენ მონაწილეობას.

● **სიტყვამ მოიტანა და რას იტყვით ქართული რეგბის შესახებ...**

რეგბი ჩვენში ყველაზე პოპულარულია მოსკოვსა და საქართველოში. მსოფლიოში არ მეგულება ერი, რომელსაც შემორჩენილი ჰქონდეს ბერძნული თამაშის უძველესი ეროვნული სახეობა, ისეთი, როგორიც თქვენი ლელოა. ლელო რეგბის წინამორბედად მიმაჩნია. ესარგებლობს შემთხვევით და ქართული რეგბის ყველ გულშემატკივარს ვეფლიცავ წლევანდელ ჩემპიონატში ქუთაისის „სახლმწყნის" წარმატებას — ვერაცხლის მედლებს. რაც შეეხება თბილისური რეგბის კრიზისს, ვფიქრობ ეს დროებითია. მიმაჩვალში თბილისელებისგან ველოდ გამარჯვებებს ველით.

ვლადიმერ ილიიჩნი თბილისელთა ხშირი სტუმარია, იგი ქართველების სიყვა. მისი მეუღლე, ფეკლოგია-მინერალოგიის მეცნიერებათა კანდიდატი ნათელა ჯაფარიძე თბილისელი გახლავთ.

საუბრის დასასრულს ვლადიმერ ილიიჩნმა უნის წიგნაკში ეს სიტყვები ჩაგვიწერა:

Всем читателям газеты „Лело" желаю крепкого здоровья и успехов в физкультуре и спорте

С уважением

09.10.84.

საუბარი ნაიწერა
ბაბრიელ ბარბაკაძემ.

თბილისელებისგან კვლავ წარმატებებს მოველით

ბდა ბრინჯაოს მედალს ფირის (მოყვარულ რეგბისტთა საერთაშორისო ფედერაცია) თასის გათამაშებაში.

● **ამ ტურნირებში საერანგეთისა და რუმანეთის გუნდები ყოველთვის გაკვირვებენენ...**

ამ ქვეყნებში რეგბის საუკეთესო ისტორია აქვს. რეგბი რთული სპორტია, მას გარკვეული ტრადიციები სჭირდება. ჩვენთან იგი, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, გვიან დაინერგა. თვითონ განსაკუთრებულ შემადგენლობაში მისი დასრულის 51-ე წელს შეეკიდათ (1975 წელს), ეფრანის პირველობაზე. ეგიან ჩავეთია (ეფრანის ჩემპიონატი 1963-64 წლიდან ტურიგა), ამიტომ ძა ვასაკვირი საერთაშორისო ვამოცდილება რომ გეკალდეს. ჩვენი შეტოქეები წელიწადში 40-50 შეხვედრას ატარებენ, ჩვენ კი მხოლოდ ათამდეთ ვთამაშობთ.

● **რაკი ამ მონაწილეობენ რეგბის სამშობლოს წარმომადგენლები ეფრანის ჩემპიონატში?**

ინგლისელები თვლიან, რომ უფრო პრესტიჟული „ხუთი ეროვნების" თასის გათამაშებაში მონაწილეობენ. ეს ინგლისში რეგბი სპორტის აღმზრდელობით სახეობადაა მიჩნეული და მის მატჩებს საშუალოდ 75 ათასი მაყურებელი ესწრება, ახალ ზეელანდიაში და სპორტის № 1 სახეობად თვლიან, ასევე უელსშიც. ეს „ჯენტლმენური" თამაში ღიდად პოპულარულია ავსტრალიაში, იაპონიაში, კანადაში, არგენტინაში. რუმინეთსა და საფრანგეთში სამაგვრო ბალეშიც კი აშენეთან რეგბის. იგი ამ ქვეყნების სასოლო პროგრამაშია შეტანილი. ბევრ ქვეყანაში პოპულარობით სარკვევლობს აგრეთვე „რეგბი-13" ანუ პროფესიონალთა რეგბი.

● **და მაინც, ერთ დროს ოლიმპიური სახეობა — რეგბი კვლავ ვინდებულად რჩდებოდა მოკეცეული...**

საქმე ის არის, რომ ყველაფერს ლუპავს შეუთანხმებლობა რეგბის საერთაშორისო ორგანიზაციებს შორის. ჯერ კიდევ არ შექმნილა რეგბის ერთიანი საერთაშორისო სისტემა. მე ვესაუბრე ამის თაობაზე ფირას პრეზიდენტს ბატანს. მისი პასუხი საკმაოდ კონსერვატული მეჩვენა, მას მიეცდებინაც არ ეხალისება რეგბის ჩართვა ოლიმპიურ თამაშებში ინ სპასპინ, თითქოს რეგბის არ შეეფერება მედლებისა და სპორტი ადგილებისთვის ბრძოლა, რაც, რა თქმა უნდა, მცდარი აზრია.

● **ახლა ჩვენს რეგბის დაუბრუნდეთ. რა კეთდება ამ თამაშის საკეთილდღეოდ საბჭოთა კავშირში?**

1974 და 1981 წლებში საკავშირო სპორტკომიტეტმა საგანგებო დადგენილება მიიღო „რეგბის შემდგომი განვითარების ღონისძიებების შესახებ". ჩვენმა ფედერაციამ აღარა საკითხი რეგბის ხალხთა სპორტაკიადებში ჩართვის თაობაზე, რაზეც საკავშირო სპორტკომიტეტი იმსჯელებს. სულ მალე ამის შესახებ საუბარი მეჭნა ბორტ გრამეთთან. წარსულისაგან განსხვავებით ყოველწლიურად ტარდება სხვადასხვა სახის ჩემპიონატები და თასის გათამაშებები. რეგბი პოპულარული გახდა საპვოთა ჯარისკაცებს შორის. თუ ადრე სპორტის სხვადასხვა სახეობებად მოდიოდნენ რეგბიში, ღღეს ბავშვთა სპეციალიზებული სპორტული სკოლებია გახსნილი მოსკოვში, კიევში, ლენინგრადში, ამავე ქალაქში არის საგანგებოდ რეგბის სათამაშოდ აგებული წინამორბედები. მოსკოვის ზოგიერთ სკოლაში რეგბის ელემენტების სწავლება დაიწყეს ფიზკულტურის გაკვეთილებზე. ეს მეთოდი სხვადასხვა უნდა დანერგოს. საკავშირო ტელევიზია შეგვპირდა, რომ სისტემატიურად დაიწყებს რეგბის მატჩების ტელევიზიით გადაცემას. დიდ ყურადღებას ვუთმობთ ვეტერან რეგბისტებთან კონტაქტს, მათი გამოცდილება ხომ ღიდად გამოადგებათ ახალბედებს. ჩვენი ფედერაციი ყოველწლიურად აწარეს საკრთაშორისო ტურნირს რეგბიში, აღრე იგი გაჯეთ „სოციალისტრესკაია ინდუსტრიის" პრიზის სახელით იყო ცნობილი. აქვე მინდა ვთქვა, რომ, სამწუხაროდ, რეგბი არ არის დანერგილი „დინამოს" სპორტსაზოგადოებაში, ორადი ერთ დროს

ეი ამ სახეობაში ავანგარდი იყო. ყველაზე მეტად მოიცვნების სამეცრო ვეგბარკოლეგა. ინტერმოდა არსებობს ბედერი ეხლიდეტერა, ოდესმე რეგბისტები აფუსებენ ფეხბურთის მინდვრებს, მაგრამ ეს სულაც არ არის ასე. რეგბის მატჩები ხომ ხშირად ტარდება ისეთ ცნობილ სტადიონებზე, როგორიცაა „უემბლი", „პარკ დე პრენსი", „ირშს პარკი" და სხვა. ბოლო დროს პრაქტიკაში ინერგება რეგბის თამაში დარბაზში. მოსკოვში ვატარებთ ზამთრის ღია პირველობას, კარგი იქნება თუ ამ ტურნირებში საქართველოს გუნდებიც მიიღებენ მონაწილეობას.

● **სიტყვამ მოიტანა და რას იტყვით ქართული რეგბის შესახებ...**

რეგბი ჩვენში ყველაზე პოპულარულია მოსკოვსა და საქართველოში. მსოფლიოში არ მეგულება ერი, რომელსაც შემორჩენილი ჰქონდეს ბერძნული თამაშის უძველესი ეროვნული სახეობა, ისეთი, როგორიც თქვენი ლელოა. ლელო რეგბის წინამორბედად მიმაჩნია. ესარგებლობს შემთხვევით და ქართული რეგბის ყველ გულშემატკივარს ვეფლიცავ წლევანდელ ჩემპიონატში ქუთაისის „სახლმწყნის" წარმატებას — ვერაცხლის მედლებს. რაც შეეხება თბილისური რეგბის კრიზისს, ვფიქრობ ეს დროებითია. მიმაჩვალში თბილისელებისგან კვლავ გამარჯვებებს ველით.

ვლადიმერ ილიიჩნი თბილისელთა ხშირი სტუმარია, იგი ქართველების სიყვა. მისი მეუღლე, ფეკლოგია-მინერალოგიის მეცნიერებათა კანდიდატი ნათელა ჯაფარიძე თბილისელი გახლავთ.

საუბრის დასასრულს ვლადიმერ ილიიჩნმა უნის წიგნაკში ეს სიტყვები ჩაგვიწერა:

Всем читателям газеты „Лело" желаю крепкого здоровья и успехов в физкультуре и спорте

С уважением

09.10.84.

საუბარი ნაიწერა
ბაბრიელ ბარბაკაძემ.

რესპუბლიკის ჩემპიონატი თანამედროვე ხუთჭიდი

მთლად სიმბოლურად ნუ ვაქცევთ!

(დასასრული)

მატებებს, რასაც ბოლო ხანებში ჩვენმა ხუთჭიდელებმა მოაწყვეს, გამბატეცება სჭირდა, ამიტომ ჯაუფების რაოდენობა, კი არ უნდა მეთრდებოდეს, არამედ უნდა იზრდებოდეს, თანაც არა მარტო თბილისში. მთი უმეტეს, ის ასალგაზრდა ხუთჭიდელებიან, რომლებიც სარბიელზე ადარ გამოდიან, ბევრმა მწვრთნელობას მოჰკიდა ხელი და თავიც გამოიჩინა. სწორედ მათი თავდაუზოგავი გარჯის, შესანიშნავად ორგანიზებული სელექციური მუშაობის შედეგია ის, რომ რესპუბლიკაში ხუთჭიდში ზომეცადინე სულ რაღაც ხუთი ათეული სპორტსმენი ვახერხებთ ჩვენი სიტყვა ვთქვათ საკავშირო და საერთაშორისო სარბიელზე.

წლევანდელი ჩემპიონატი ერთი შეხედვით თბილისის პირველობას ანდა „დინამოსა" და „ბურევესტნიკის" სამატჩო შეხვედრას მოგვაგონებდა. დადებითი კი ისიც იყო, რომ შეჯიბრებაში მონაწილეობის უფლება მიეცა ყველა ასაკის ხუთჭიდელს. როგორც ეწინა წელი ნუ ეწერილი, სარბიელზე სამი გოგონაც გამოვიდა.

ჩემპიონატის დამთავრებისთანავე შეიარა ქუბეკთა რესპუბლიკური ნაკრები გუნდის კანდიდატები, რომლებიც ოქტომბერს შეუდგებიან ქუბეკთა პირველი საკავშირო თამაშებისთვის აკტიურ მზადებას. ეი, ისინიც: ოვეან ლიხიშვილი და გეანადი კორიკი (ორივე—„ბურევესტნიკი"), მიხეილ კორიანთელი, ოთარ კიკნაძე, ანდრეი ილიჩოვი, დიმიტრი გორდიენკო (ყველა — „დინამო"). ამ ყმაწვილებმა გამოცდილ ოსტატებთან პაექრობაში დაამტკიცეს, რომ უნარი შესწევთ სტაბილურად იბრძოლონ ხუთიეე სახეობაში. ცალკეულ სახეობებში ისინი სპორტი ადგილზეც გავიდნენ. მაგალითად, კიკნაძემ II-III ადგილი გიიყო ფარიკაობაში, III იყო ცხენოსნობაში, ყველას ჯამის სროლაში და რბენაში. ილიჩოვი ცურვაში და რბენაში II იყო, ლიხიშვილს III ადგილი ხვდა ცხენოსნობაში და I რბენაში, საბოლოოდ ამ სპორტსმენს III სპორტი ადგილი დაიკავა ხუთივე სახეობის ჯამში — 5060 ქულა.

როგორც იცით, ოთხი სახეობის შემდეგ ლიდერობას დინამოელთა პირველი გუნდის წარმომადგენელი იერი ვერბიცკი ინარჩუნებდა. იურიმ სარბილოვის ჯამება უახლოეს კონკურენტებს და პირველად მოიპოვა რესპუბლიკის ჩემპიონის წოდება — 5238 ქულა. II ადგილზეა ვერბიცკის თანაგუნდელი გიორგი გოგუაძე — 5164.

გუნდურ ჩათვლაში ადგილები ასე განაწილდა: 1. „დინამო"-I — 15320 ქულა, 2. „დინამო"-II — 13804, 3. „ბურევესტნიკი" — 12212.

გოგონათა შორის ვიმპარეკა ეთერ ლონდაძემ — 4881 ქულა, II ადგილზეა ოლგა ტოჩილინა — 3620, III-ზე ტატიანა ჩერნიშოვა — 3202.

თენგიზ ბაბალიანი.

ს ტ ო ო ბ ა: ჩემპიონატის სასაჯარო სხდომა. ბარეხნიდან გიორგი გოგუაძე, ოთარ ვერბიცკი, რევაზ ლიხიშვილი.

ეკბალ ალბერტის ფოტო.

რესპუბლიკის ჩემპიონი

ოთარ ვერბიცკი

თანამედროვე ხუთჭიდი

დაბადა 1965 წელს, თბილისში. წონა 72 კგ, სიმაღლე 183 სმ. დამამავრა თბილისის მე-20 საშუალო სკოლა. არის ფიზკულტურის ინსტიტუტის II კურსის სტუდენტი. სპორტში მეკიდინაზე 1974 წელს ცურვაში დაიწყო. 1980 წელს შესასულა

სპორტის ოსტატის ნორმატივი (მეწარონელი კონსტანტინე პოტაპოვი). საქართველოს მრავალგზის ჩემპიონი 400 და 1500 მეტრზე თავისუფალი სტილით ცურაში, 4X200 მეტრზე ესტაფეტაში საქართველოს რეკორდსმენი.

1983 წლიდან მეცადინეობს თბილისელი ხუთჭიდი ოვენიზ ჯაჯანიანთან, დინამოელთა.

მარსანვე III ადგილი დიკეკა თბილისის პირველობაზე. ორი კვირის წინ დუშანბეში გამართულ ტაკიკეთის ღია ჩემპიონატში, სადაც V ადგილი დიკეკა, სპორტის ოსტატის ნორმატივიც შეასრულა. საქართველოს პირველ-გუნდურ ჩემპიონატში პირველად მონაწილეობდა.

დანიშვნა

ნიკოლოზ აპალიანი

„ლელო"-ს ეცა ეიწყებოდა საქართველოს ფიზიკური კულტურისა და სპორტის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორად ნიკოლოზ ავალიანის დანიშვნის შესახებ.

ღღეს ე გაწყდათ ბიოგრაფიულ ცნობებს ინსტიტუტის ახალი ხელმძღვანელის შესახებ. ნიკოლოზ ავალიანი დაიბადა 1934 წელს, 1953-1957 წლებში სწავლობდა საქართველოს ფიზკულტურის ინსტიტუტში (სპორტული ტანვარჯიშის განყოფილება), 1964-1970 წლებში კი — თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტში (სამკურნალო ფიზკულტურის).

ნ. ავალიანი — სკკპ წევრი, მედიცინის მეცნიერებათა კანდიდატი, სხვადასხვა დროს მუშაობდა ქალაქის № 1 საავადმყოფოს-ფიზკულტურული დისპანსერის ინსტრუქტორად სამკურნალო დარგში, მთავარ მეთოდისტად ტრავმატოლოგიისა და ორთოპედიის სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში, საქართველოს კურორტოლოგიისა და ფიზიოთერაპიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის უმცროს მეცნიერ მუშაად, IV მთავარი სამმართველოს საავადმყოფოფიზიოლოგიის მეთოდისტად, საქართველოს სპორტკომიტეტის მთავარ ექიმ-მწვრთნელად, ნაკრებთა მწვრთნელ-კონსულტანტად სამედიცინო დარგში.

1981 წლიდან დღემდე ნ. ავალიანი მუშაობდა რესპუბლიკის ფიზკულტურის ინსტიტუტის სპორტული მედიცინის კათედრის დოცენტად.

ნიკოლოზ ავალიანი 32 სამეცნიერო ნაშრომისა და სამეცნიერო-მეთოდური გამოკვლევის ავტორია.

ბაბუკა ფეხბურთელთა ევროპის ჩემპიონატის პირველი შესარჩევი მატჩი

მიზანს უძლიერესი მიაღწევს

2 ნოემბერს, კვირა ღამით, თბილისში ჩამოფრინდა ჩეხოსლოვაკიის ბაბუკუ ფეხბურთელთა ნაკრება გუნდი, რომელიც დღეს ევროპის ჩემპიონატის შესარჩევ მატჩში შეხვდება საბჭოთა კავშირის ნაკრებს. გუშინ ჩვენი კორესპონდენტი ესაუბრა ჩეხოსლოვაკიელთა კოლექტივის უფროს მწვრთნელს ვილიან კოპაკიას.

● როგორ იმგზავრეთ?

— შორიდან ჩამოსული გუნდის ხელმძღვანელებს ადგილობრივ კორესპონდენტებთან საუბარში რატომღაც წუსად ექცათ, მგზავრობის მომქანცველობაზე და მოთამაშეთა დაღლილობაზე ლაპარაკობ. შესაძლებელი წარუმატებლობის მომლოდინეები ამით თითქოს წინასწარ იმართლებენ თავს. ვფიშობ, მეც მათ რიგებს არ მიმაკუთვნონთ, მაგრამ მაინც გეტყვით, რომ ძალიან დავიღალეთ. ჩემი ბიჭებისთვის ეს მგზავრობა ბევრს ცხოვრებაში ყველაზე სანგარლივი გამოდგება.

● თქვენი გუნდი წინათ არაერთგზის ყოფილა უცხოეთში?

— წელეულ მონაწილეობა მივიღეთ უნგრეთში გამართულ საერთაშორისო ტურნირში, მაგრამ ეს ქვეყანა ხომ ჩვენი მეზობელია, ამიტომ იქ ჩასვლა არ გიგვაქვრავება.

● თუ არ ვცდებით, სწორედ ამ შეჯიბრებაში მოგეცალა შესაძლებლობა, გაცნობოდით საბჭოთა კავშირის ბაბუკუთა ნაკრებს...

— ...და საკუთარ ტყავზე გამოგვეცადა მისი ძალა. ამას ამიტომ როდი ვამბობ, რომ ის შეხვედრა წაგებეთ ანგარიშით 1:3. საბჭოთა ფეხბურთელებმა მართლაც საკეთილო შთაბეჭდილება დატოვეს არა მარტო ჩემზე, არამედ ყველა სპეციალისტზე, ვინც მათი თამაში ნახა. მეტსაც გეტყვით: იმ ტურნირში საბჭოთა კავშირის ნაკრებმა III ადგილი დაიკავა — ფინალში გასასვლელი მატჩი წააგო მიუხე

ახალი გაგრძელება და... მაინც ყაიმი

როგრიგ ვიუწყებოდით, გუშინწინ კარპოვ — კასპაროვის მატჩის ოცდამეერთე პარტია ყაიმით დასრულდა. ეს იყო დიდოსტატების ზედიზედ მეთორმეტე ყაიმი.

ლონისთვის კვლავ ლიდერობს ანატოლი კარპოვი — 4:0 (+4—0=17).

გთავაზობთ მატჩის ბოლო ორ პარტიას.

მეოცე პარტია

კასპაროვი — კარპოვი

ინგლისური დასაწყისი

1. ∂f3 ∂f6 2. c4 b6 3. g3 c5 4. ∆g2 ∆b7 5. 0—0 g6 6. ∂c3 ∆g7 7. d4 cd 8. ∂:d4 ∆:g2 9. ®g:g2 0—0 10. e4 ∂c7 11. b3 ∂:e4 12. ∂:e4 ∆e5 13. ∆f3 ∆:d4 14. ∆b1 ∆e5 15. ∆f4. ყაიმი.

ოცდამეექვსე პარტია

კარპოვი — კასპაროვი

ლაზიერის გამბიტი

1. ∂f3 d5 2. d4 ∂f6 3. c4 e6 4. ∂c3 ∆e7 5. ∆g5 h6 6. ∆:f6 ∆:f6 7. ∆d2 ∂c 8. e4 c5 9. d5 ed 10. e5 ∆g5 11. ∆:d5 ∂c6 12. ∆:c4 0—0 13. 0—0 ∆:d5 14. ∆:d5 ®h4 15. ®:g5 ®:d5 16. ®:d5 hg 17. f4 g: 18. g:f4 ∂d8 19. ®c7 ®h8 20. ∆a1! ∂d7 21. ®b5 ®e7 22. ®:a7 ∂d7 23. a4 ®a8 24. ®b5 ∆:b5 25. ab ®a5 26. b6 ®:b5 27. b4 ®b 28. ®b1 b3 29. ®f3 b2 30. ®f2 ®e:e5 31. ®f:b2. ყაიმი.

მეოცე პარტია ყველაზე მოკლე აღმოჩნდა ამ მატჩში. პირველი 13 სვლის შემდეგ შეიქმნა ნაცნობი პოზიცია მეცამეტე პარტიიდან, ოღონდ იმ არსებითი განსხვავებით, რომ მაშინ შავებმა კარპოვი თამაშობდა. კასპაროვმა ახალი გაგრძელება გამოიყენა. სპასუხო სვლას კარპოვმა 33 წუთი მოახდინა. ბაჭიოლმა დიდოსტატმა ფაესე გააკეთა მე-15 სვლა, და მოულოდნელად დაზავება შესთავაზა მეტოქეს. მსოფლიო ჩემპიონმა კიდევ 16 წუთი იფიქრა და წინადადება მიიღო.

ოცდამეექვსე პარტიის დებიუტი — კლასიკური ლაზიერის გამბიტის ერთ-ერთი ვარიანტი — დიდოსტატებმა სწრაფად გითამაშეს. შავების მე-7 სვლამდე მეცხრამეტე პარტია განმეორდა. კასპაროვმა მმკერადად ახალი გაგრძელება აირჩია. იგი მიზნად ისახავდა ცენტრში აქტიურ კონტროლთამაშის წამოწყებას. მან კარპოვს ლაზიერები გაიცვლევინა და მე-15 შეალედური სვლით თანაპარი ენდშპილი მიიღო. დიდოსტატებმა განაგრძეს თამაში. კასპაროვი ინიციატივას დაეუფლა, მაგრამ მსოფლიო ჩემპიონი ზუსტად მოკმედებდა ეტლების ენდშპილში და თამაში გათანაბრა.

ხვალ, 5 ნოემბერს, უნდა გითამაშოს ოცდაშვიერე პარტია. თეთრებით კასპაროვი იქნება.

MOSCOW

ჟურნალისტ ბიბლიოთეკიდან

„ტორპედოს“ უმაღლესი ლიგა

დაბოლა

ბაშაკეთში დამთავრდა უმაღლესი ლიგის წყალბურთელთა საკავშირო ჩემპიონატში იმ ვუნდებისთვის, რომლებიც VII—XII ადგილებისთვის იბრძოდნენ.

ბოლო ტურში თბილისის დინამოელთა წინააღმდეგ იბრძოდა „მოსკვიჩი“. პირველმა სამმა პერიოდმა უძლიერესი ვერ გამოიყენა (2:2, 2:1, 2:3). დინამოელებმა კარგად თამაშეს დასკვნით პერიოდში და გაიმარჯვეს 2 ბურთის სხვაობით, თბილისელმა წყალბურთელებმა სატურნირო ცხრილში 2 ქულა ჩაიწერეს — 10:8.

ლვოვის „დინამომ“ დაამარცხა მოსკოვის „ტორპედო“ — 9:5 (2:0, 3:2, 2:2, 2:1), ბაკოს წითელდროშოანი ფლოტილიის წყალბურთელებმა ტაშკენტის „ენერგეტიკის“ წყალბურთელები — 18:14 (4:3, 6:4, 2:5, 6:2).

გთამაშების საბოლოო ცხრილი VII—XII ადგილები

	თ.	მ.	ფ.	წ.	ბ.	კ.
„დინ.“ (ლვ.)	21	6	9	6	164-160	21
„ქნუ (ბაკო)	21	6	6	9	196-199	18
„დინ“ (თბ.)	21	5	7	9	173-181	17
„მოსკვიჩი“	21	5	6	10	155-172	16
„ენერ.“ (ტაშ.)	21	3	9	9	175-190	15
„ტორპ.“ (მ.)	21	4	3	14	145-185	11

დებულების თანახმად უმაღლესი ლიგა დატოვა მოსკოვის „ტორპედომ“. მის ნაცვლად მომავალ წელს თამაშებს ხარკოვის „ლოკომოტივი“ — პირველი ლიგის საკავშირო ტურნირში გამარჯვებული კოლექტივი.

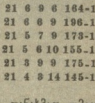

გუშინ მოსკოვში მოეწყო „სპორტლოტოს“ მორიგი, 44-ე ტირაჟები.

„სპორტლოტო 6 49“-დან: 1 (ალათბუთრთ), 5 (თავისუფალი ჯიდაობა), 7 (ლასსიკური ჭიდაობა), 29 (სასტენდო სროლა), 38 (ყარაბატეკი), 44 (მოტოსპორტი).

„სპორტლოტო 5 36“-დან: 2 (ბიატლონი), 4 (ცრცვა), 5 (თავისუფალი ჭიდაობა), 14 (ალაბამიერი ნიჩბოსნობა), 31 (ფარიკაობა).

• • •

სპორტული ლატარიების მთავარმა სამმართველომ შეაჯამა „სპორტლოტოს“ მორიგი, 43-ე ტირაჟების შედეგები, რომლებიც 27 ოქტომბერს გაიმართა.

„სპორტლოტო 6 49“-დან: გაიყიდა 483026 ბარათი.

ექვსი ციფრი ვერავინ გამოიცნო, ხუთი ციფრის გამოცნობისთვის (7 ბარათი) მოგება 5731 მანეთია, ოთხისთვის (797 ბარათი)— 54, სამისთვის (15441 ბარათი) —4.

„სპორტლოტო 5 36“-დან: გაიყიდა 3 841 546 ბარათი.

ხუთი ციფრის გამოცნობისთვის (18 ბარათი) მოგება 10000 მანეთია, ოთხისთვის (4904 ბარათი)— 79, სამისთვის (145960 ბარათი)—4.

მოგებული თანხის განაღდება— 7 ნოემბრიდან 7 დეკემბრის ჩათვლით.

სპორტულ ბაზებზე

ფეხბურთი. საქართველოს ჩემპიონატი. 4 ნოემბერი, პარ.-ს სტადიონი. „ომდენი“ (ოზურგეთი) — „ავტომობილისტი“ (თბილისი). დასწყება 13 ს.

ოვერატი: „ეს იყო დასასრულის დასაწყისი“

ვოლფგანგ ოვერატი 60-70-იან წლებში მსოფლიოს ერთ-ერთ უძლიერეს ნახვერპლისელად ითვლებოდა. იგი დაიბადა 1948 წელს. სახელი გითქვამ, როგორც „ეიერლინს“ დრიფორმა, დიდხანს თამაშობდა ფფრ-ის ნაკრებში. მონაწილეობდა მსოფლიოს სამ ჩემპიონატში: 1966 წელს ინგლისში, 1970 წელს მექსიკაში და 1974 წელს — გფრ-ში. ბაკენბაუერის შემდეგ იგი ერთადერთი სპორტსმენია ფეხბურთის ისტორიაში, ვინაც მსოფლიო პირველობათა სამივე უმაღლესი ჯილდო ხვდა წილად: 1966 წელს — ვერცხლის, 1970-ში — ბრინჯაოს, ხოლო 1974-ში — ოქროს მედალი. ოვერატი ახლაც მონაწილეობს ამხანაგურ მატჩებში. ახლახანს თამაშობ თავისი თანამებრძოლ რაინერ ბონპოფის და იაპონელი კამპოტის გამოსათხოვარ ზეხვედრებში (ბოლო მატჩში პელეს გვერდით გამოდიოდა), შემდეგ ბულგარეთს ეწვია და ბრიტანელ ბინოვის ბენეფისზე შეტანა თავისი წვლილი. როგორც სოფიის ვაზეთი „ნაროდნე სპორტ“ წერდა, ოვერატმა „მთელი მატჩი შეუცვლელად თამაშობდა და მინდორზე საუკეთესო იყო — დიდი სიამოვნებაა ამ გამოჩენილი ოსტატის ცქერა“.

სოფიის მატჩის შემდეგ „ნაროდნე სპორტის“ კორესპონდენტი ვოლფგანგ ოვერატს ესაუბრა. გთავაზობთ რამდენიმე ნაწყვეტს ამ ინტერვიუდან.

● პაულ ბრაიტნერმა თავის წიგნში „არ ვიდოდით ხეხეხისთვის მაგალითი ვიყო“ გამოიკვა აზრი, რომ ათლეტიზმს ფეხბურთის ამ თამაშს ბევრი მეშვარიტი ტალანტი მოსტაცა. იზიარებთ თუ არა ამ შოსაზრებას?

— სავსებით. უამრავ ნიჭიერ ყმაწვილ ფეხბურთელს არასწორად ავარჯიშებენ. მწვრთნელები ეუბრადღებას ამახვილებენ ფიზიკურ მომზადებასა და ძალისმიერ თამაშზე. ყმაწვილები ვერ უძლებენ დამაბულობას და, როგორც ფეხბურთელები, მალე იღლებიან. ეს დაახლოებით ოგივეა, ნიჭიერი პოეტი სადმე სამშენებელო ობიექტზე გაგზავნონ და მძიმე ფიზიკური საშუშათოთ დატვირთონ.

● დასავლეთგერმანული ფეხბურთი ახლა სერიოზულ კრიზისს განიცდის. ეს ნათლად შეიმჩნეოდა ჯერ კიდევ 1982 წელს. რა არის ამ კრიზისის ძირითადი მიზეზი?

— 1974 წელს ჩვენ საფეხბურთო მწვერვალი დავიპყრეთ — მსოფლიო ჩემპიონები გავხდით. თუმცა ეს ყოველგვარ ლოგიკას მოკლებული იყო, ჩვენს ქვეყანაში ბევრი სპეციალისტი უამაყოფილებს გამოთვალეთ გფრ-ის ნაკრების თამაშის გამო, მოითხოვდა მისი ფეხბურთელების ფიზიკური გამძლეობის გაზრდას. უზომოდ დიდმა დატვირთვებმა ფეხბურთელებს თამაში თანდათან გადაავიწყა. ჩვენ თავს მოგვახვიეს ისეთი ტაქტიკა, რომელმაც ცალკეული ოსტატების როლი მინიმუმამდე შეამცირა. ეს იყო დასასრულის დასაწყისი.

● თქვენ თამაშის რიტმის ცვლის იმეთაო უნარი ქონდათ: დროულად დაინთქმდით ხიდმე ცეცხლს, ან, რიგი საჭირო იყო, თამაში მდორე ტემპში გადაეყვანდით. ერთი სიტყვით, ბრწყინვალე ორკანონაკარი იყავით. დღევანდელ ფეხბურთში დირიჟორის ნაჭირიტაზე რას იტყვით?

— ახლა ითქმის ალარე ერიან ნამდვილი დირიჟორები. მე ისმა ერიდი ვამბეკეცე, რომ ამ ამბლეულ ნიჭიერი ფეხბურთელები „ამოწყდნენ“, უმბოლოდ, ძალისმიერი თამაში მათზე უარყოფითად მოქმედებს.

● ახლა ისევ 1974 წლის მსოფლიო ჩემპიონატს დაუბრუნდეთ. ამბობენ, რომ თქვენსა და ნეიცერს შორის ხერხოსული კონფლიქტი წარმოიშვა. თქვენგან რამელი იყო ბუნდოვნ დირიჟორი?

— არავითარი კონფლიქტი. მეწრფელეო, მე და ნეიცერი ფუდამ ბეგიბრები ვიყავით. ნეიცერი შესანიშნავი ოსტატი იყო, მაგრამ 1974 წლის მსოფლიო ჩემპიონობაში ვერ გამოიყენა მთელი შესაძლებლობები. ნეიცერმა. მოგაოდმბრივი ბიეი გამბიბწყინდა ვერაკაის 1972 წლის ჩემპიონატში, მაშინ იგი შეუდარებელი იყო.

● ხეკეხიაური ახლა თქვენი ყმაწვილის ნაკრებს ზედან ხათავეში, ხაა ფიქრობთ ამ ოთხაზე? ეხოხალთ, რომ ფფრ-ის წმენრთნელი ეხოკალთან ფეხბურთის უეფიეფის ხელმძღვანელობის ოფიციალური პროტესტი გაუგზავნა იმის გამო, რომ „ალბერ ფრანსენ“ მწვრთნელის ლიცენზია არა აქვს.

— ვფიქრობ, ნაკრების ხელმძღვანელად ბეკენბაუერის დანიშვნა საუკეთესო გამოსავალი იყო შექმნილ სიტუაციაში. რაც შეეხება მწვრთნელის ლიცენზიას, ამ შემთხვევაში, ჩემი აზრით, არ იყო აუცილებელი, რადგან ბეკენბაუერს, როგორც პიროვნებას, დიდი გავლენა აქვს საფეხბურთო ფრეებში. ასეც რომ არ იყოს, უდიდესი გამოცდილების მქონე ბეკენბაუერი ნებისმიერ წვრილმანში კარგად ერკვევა და იმის უნარიც შესწევს, წინ გაუძღვეს ფეხბურთელს.

● ხომ არ მოგაჩნიათ, რომ თქვენც შეძლებდით ამ მოვალეობის შესრულებას?

— მწვრთნელობაზე არასოდეს მოფიქრია. 15 წლის განმავლობა ვთამაშობდი ფეხბურთს, რაც დიდი ფიზიკური და ნერვული ენერგიის ხარჯვას მოითხოვდა. მსგავს დატვირთვას ახლა ნამდვილად ვეღარ გავუძლებდი.

● ალბათ ახლაც ვინიცდით იტალია — გფრ-ის ინფარქტულ ნახევარფინალურ მატჩს 1970 წლის მსოფლიო ჩემპიონატში...

— რატომ ინფარქტულს? ჩვენ, მართალია, წაგავეთ, მაგრამ ის შეხვედრა მშვენიერი, განუმეორებელი საფეხბურთო სპექტაკლი იყო.

● როგორია თქვენი დამოკიდებულება ხპორტული რეფერისადმი?

— ფეხბურთელმა მკაცრი რეჟიმი უნდა დაიცვას. ამავე დროს, არ ვიზიარებ იმ აზრს, თითქოს თამაში ყველაფრის მსხვერპლად გაიუბას მოითხოვოს. მთავარია, საკუთარი თავის შემოწმება შეგეძლოს.

● ვინ მოგაჩნიათ საუკეთესო ფეხბურთელად იმათგან, ვისთანაც ოდესმე გათამაშოთ?

— რა მოგახსენონ, როცა მე თავად სუფლად ვთამაშობდი ხოლმე, მაშინ ნებისმიერი, საშალო ფეხბურთელიც კი ჩემზე ძლიერად ჩეჩვეხებოდა.

● როგორია თქვენი დამოკიდებულება ეურანლალგების მიმართ?

— ვიცი ეს წერილ და როგორ წერს. მაგრამ ანალიზი ფეხბურთელების შეცდომების გამოსწორებაში ეხმარება. სამწუხაროდ, ზოგიერთ ეურნალისტს ჩვეულებად აქვთ ფეხბურთელებს ბრალი ეხოროშპაში ჩაროვა, რასაც ხშირად ასეთი შეფერი მოსდევს.

მასალა მოამზადა

ბეჟან თორელმა.

**ეს ფოტოსურათი ვარაშვის ეურნალი „ეიელ ნოუნსა“ კორესპონდენტმა ტომაშ პრაჟმოვსკიმ 1974 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის დრო ეალიეი. „საქმეს ირჩევენ“ ფინალური მატჩის (გფრ-ბულგარეთი) მონაწილენი, ფეხბურთის ვეშმარიტი დიდოსტატები ფრანც ბეკენბაუერი, ვოლფგანგ ოვერატი, ო